

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Хімія» СО «Доктор філософії», галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 102 «Хімія» («Chemistry») Донецького національного університету імені Василя Стуса

Визначення нашим суспільством стратегічної мети – входження до європейських структур зумовило необхідність здійснення низки кардинальних змін для інтеграції в європейський освітній простір. У цій ситуації навчальні заклади, зокрема Донецький національний університет імені Василя Стуса, мають відповісти на суспільний запит щодо підготовки фахівців, які будуть здатні працювати у сучасному науково-технічному та соціальному середовищах. У представленій освітньо-науковій програмі якраз і враховані суспільні виклики, які були предметом обговорень, моніторингу, опитувань наукової та педагогічної спільноти, випускників, здобувачів, стейкхолдерів у період розробки програми, що дозволило визначити необхідні компетентності та результати навчання, спланувати й організувати освітній процес, спрогнозувати його основні показники, ґрунтуючись на сучасних теоретичних, експериментальних та методичних знаннях у галузі хімії та педагогіки.

Структура та зміст програми засвідчують розуміння розробниками актуальних проблем сучасної теоретичної та прикладної хімії, хімічної технології, педагогіки. Усі освітні компоненти, передбачені навчальним планом, відповідають сучасним запитам щодо підготовки фахівців-хіміків, розвивають ключові компетентності, інтелектуальні та академічні навички, враховують вимоги суспільства та ринку праці. Переважна їх частка фокусується на поповненні спеціальних знань, на підготовку професіоналів вищої кваліфікації, здатних розв'язувати комплексні дослідницькі проблеми, на глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, на планування і здійснення наукового експерименту, на викладання хімічних дисциплін, на представлення результатів наукових досліджень науковій спільноті.

Логіко-структурна схема освітньо-наукової програми дозволяє зробити висновок, що зміст дисциплін відповідає компетентнісній моделі випускника, теми освітніх компонент програми передбачають засвоєння принципів академічної доброчесності. Навчально-методичне забезпечення наочно демонструє використання активних та інтерактивних форм проведення занять, спрямованих на активізацію діяльності здобувачів. Унікальність запропонованої програми полягає у залученні здобувачів до проєктної діяльності з використанням спеціалізованого обладнання для проведення

експериментальних досліджень в рамках унікальних для України наукових шкіл, у можливості роботи асистентом викладача і викладати хімічні дисципліни на високому рівні, у здатності вирішувати актуальні проблеми науки і промисловості.

Отже, рецензована освітньо-наукова програма «Хімія» СО «Доктор філософії», галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 102 «Хімія» («Chemistry») має необхідні структурні та змістові складові, відповідає основним критеріям якості вищої освіти, а також сучасному рівню розвитку хімічної та педагогічної наук і може бути рекомендована для впровадження.

Рецензент:

Завідувач кафедри органічної хімії
Львівського національного університету
імені Івана Франка,
доктор хімічних наук, професор

М. Д. Обушак

Підпис М.Д. Обушака засвідчую:

Підпис М. Д. Обушака засвідчую:
Декан хімічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка, доцент

Г. С. Дмитрів

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Хімія»
підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії
за спеціальністю 102 «Хімія»

Рецензована освітньо-наукова програма «Хімія» розроблена факультетом хімії, біології і біотехнологій Донецького національного університету імені Василя Стуса для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 102 «Хімія». Вона спрямована на підготовку професіоналів вищої кваліфікації, здатних розвивати фундаментальну і прикладну хімічну науку, готувати наукові публікації, а також здійснювати викладацьку діяльність. Випускники програми матимуть компетентності, що дозволять їм працевлаштовуватись на провідних посадах підприємств хімічної промисловості і споріднених галузей, продовжувати кар'єру у закладах вищої освіти і наукових установах.

У програмі представлено мету, основні характеристики, та особливості, підходи до викладання і навчання, систему оцінювання тощо. Надано інформацію про наукові школи і напрямки їх діяльності, в межах яких здійснюватиметься виконання дисертаційних робіт здобувачів. Зазначено основну інформацію щодо вимог до кваліфікаційної роботи та її захисту. Велика увага приділена питанню забезпечення якості вищої освіти.

Освітня складова становить 40 кредитів ЄКТС і включає освітні компоненти, які забезпечують набуття глибинних знань із спеціальності, універсальних навичок дослідника, оволодіння філософськими і мовними компетентностями. Крім дисциплін професійно-практичної підготовки передбачено вивчення дисциплін за вибором здобувача освіти, які дозволяють сформувати його індивідуальну освітню траєкторію. Представлена логіко-структурна схема, яка пов'язує між собою компоненти освітньої складової програми та наукову складову.

Зазначені в освітньо-науковій програмі результати навчання враховують тенденції розвитку хімічної галузі і ринку праці і відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для дев'ятого кваліфікаційного рівня. Вважаю, що представлена освітньо-наукова програма «Хімія» для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 102 «Хімія» відповідає вимогам, що висувуються до освітньо-наукових програм і може бути рекомендована для реалізації в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса.

Рецензент,
доктор хімічних наук, провідний
науковий співробітник Інституту
фізико-органічної хімії і вуглехімії
ім. Л. М. Литвиненка НАН України

 Матвієнко А. Г.

Підпис А.Г. Матвієнка підтверджую.

Заст. директора ІНФОВ

 Г.Ф. Раєнко

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Хімія» СО «Доктор філософії», галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 102 «Хімія» («Chemistry») Донецького національного університету імені Василя Стуса

Освітньо-наукова програма «Хімія» СО «Доктор філософії», галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 102 «Хімія» («Chemistry») являє собою систему документів, що враховує вимоги ринку праці, регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови та технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки здобувача за даною спеціальністю.

В логічно складеній програмі визначені цілі, завдання, зміст і компетенції, що формуються в результаті освоєння дисциплін. Дисципліни навчального плану відображають актуальні для галузі хімії розділи теоретичної та прикладної хімії. Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми відповідає профілю дисциплін, що викладаються, а до викладання і проведення практик залучені фахівці з досвідом практичної роботи за даною спеціальністю. Керівництво дисертаційними роботами здійснюється висококваліфікованими провідними науковцями.

Реалізація освітньо-наукової програми «Хімія» СО «Доктор філософії» дозволяє забезпечити досягнення передбачених програмних результатів навчання та набуті здобувачами програмних компетентностей зі спеціальності. Програмні компетентності, в свою чергу, включають інтегральну компетентність, загальні та фахові компетентності, необхідні для успішної діяльності фахівця. Послідовність вивчення дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідають логіко-структурній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 102 «Хімія» («Chemistry») і покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам роботодавців.

Вимоги до змісту, оновлення, реалізації компетентнісного підходу створюють умови для усебічного розвитку особистості здобувача. До безперечних переваг освітньо-наукової програми слід віднести її зв'язок з науковими школами ДонНУ, доповнення хімічного блоку підготовки здобувачів педагогічними дисциплінами. Мета програми фокусується на поповненні спеціальних знань, що сприяє підготовці професіоналів вищої кваліфікації, здатних розв'язувати комплексні дослідницькі проблеми, переосмислювати наявні та створювати нові знання, планувати і здійснювати науковий експеримент, викладати хімічні дисципліни, представляти результати наукових досліджень науковій спільноті, а зміст її цілком забезпечує реалізацію цієї мети.

З розробленої освітньо-наукової програми «Хімія» СО «Доктор філософії», галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 102 «Хімія» («Chemistry») Донецького національного університету імені Василя Стуса можна зробити висновок, що вона відповідає НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – third cycle, EQFLLL – 8 рівень, рівень освіти – третій (освітньо-науковий), має повну забезпеченість навчально-методичною документацією і матеріалами.

З урахуванням вищесказаного рецензовану освітньо-наукову програму можна рекомендувати до використання для підготовки студентів за спеціальністю 102 «Хімія» («Chemistry»).

Рецензент:

доктор хімічних наук, професор
кафедри неорганічної хімії
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

С.А. Неділько

Згідно з проф. С.А. Неділько

Згідно з проф. С.А. Неділько
(Звернення С.М.)